

DOKUMENTY

Pápežská rada pre medzináboženský dialóg

PRO DIALOGO

Bulletin 150 - N3/2015

Jubilejné 150. vydanie bulletinu Pápežskej rady pre medzináboženský dialóg (PRMD) je venované 50. výročiu koncilovej deklarácie *Nostra aetate* o postoji cirkvi k nekresťanským náboženstvám. Bulletin *Pro Dialogo* sa od svojho založenia v r. 1966 usiluje prinášať súhrnné správy o činnosti Svätého Otca informovať o činnosti dikastéria.

Ako sa uvádza v úvodníku, posolstvo *Nostra aetate* zostáva aktuálne aj dnes, a preto je vhodné pripomenúť si ho aspoň v základných bodoch, ktorými sú: vzťahy medzi jednotlivými národmi sa stávajú čoraz užšími (NA, 1); fakt, že životnú cestu každého človeka sprevádza ľudské hľadanie zmyslu života, utrpenia, smrti; spoločný pôvod a osud ľudstva; jedinečnosť ľudskej rodiny; náboženstvá ako hľadanie Boha alebo Absolútna v rôznych etnikách a kultúrach. V dokumente sa tiež zdôrazňuje nový postoj Cirkvi k iným náboženstvám: Cirkev hľadá s láskou a úctou na náboženstvá a nezavrhuje nič z toho, čo je v nich pravdivé a sväté (porov. NA, 2); Cirkev má v úcte veriacich všetkých náboženstiev a cení si ich duchovné a morálne hodnoty (porov. NA, 3). Aj keď je Cirkev otvorená pre dialóg so všetkými, zostáva verná pravde, že ponúkaná spása má svoj základ v Ježišovi, ktorý je jediným Spasiteľom, a že pôsobenie Ducha Svätého je prameňom pokoja a lásky.

Pri príležitosti 50. výročia deklarácie sa na Pápežovej Gregorovej univerzite v Ríme konala medzinárodná konferencia (26. – 28. októbra 2015). Prvá časť bulletinu publikuje prednášky a pozdravné príhovory predstaviteľov rôznych náboženských tradícií z celého sveta (napr. islam, judaizmus, hinduizmus, atď.), ktoré odzneli na konferencii.

Konferencia sa začala v pondelok 26. októbra 2015 dvoma významnými momentami: prvým bolo premietanie filmu „*Nostra aetate – kvas dobra (tretia časť)*“ s podtitulom „Dnešok a požiadavky budúcnosti“. Film, ktorý pripravilo dikastérium, priniesol celý rad rozhovorov s veriacimi rôznych náboženských tradícií o význame spomínanej koncilovej deklarácie v oblasti napomáhania spoločného dobra a potreby zjednotenia sa snáh náboženských lídrov

pri budovaní budúcnosti. Dialóg aj prostredníctvom kritickej výmeny názorov prispieva k vzájomnému porozumeniu medzi národmi a kultúrami a ponúka konkrétne odpovede. Ide o dialóg života reagujúci na výzvy globalizácie a migrácie i na špirálu násilia a na extrémizmus, ktorý sa skrýva za náboženstvá.

Hlavné príspevky na tému „Medzináboženský dialóg – veriaci ľudia v službe ľudskej osobe“ predniesli na konferencii profesori z Gregorovej univerzity: filozof páter Paul Gilbert SJ a teologička Bruna Costacurta. Prvý príspevok rozoberal danú tému z filozofického hľadiska a zaoberal sa témami ako náboženstvo a veda, veda a technika, náboženstvo a mystika. Druhý príspevok rozoberal tému z teologického hľadiska a venoval sa dialógu vo vzťahu k počúvaniu, spravodlivosti, synovstvu a bratstvu.

Počas konferencie sa konali aj tri okrúhle stoly, počas ktorých účastníci mohli diskutovať o daných témach z perspektívy svojich náboženstiev. Prvý okrúhly stôl bol venovaný téme: „Násilie a úsilie náboženstiev o mier“; témou druhého boli „Výzvy náboženskej slobody“; tretí okrúhly stôl sa venoval výchove a odovzdávaniu hodnôt.

Záver konferencie patril prednáške vatikánskeho štátneho sekretára Pietra Parolina na tému: „Vychovávať k pokoju“. Kardinál vo svojom príhovore vychádzal z biblického chápania toho, čo znamená „pokoj“, pričom zdôraznil ústredné postavenie témy pokoja a mieru v učení ostatných pápežov (*Pacem in terris*, posolstvá k svetovému dňu pokoja, Deň pokoja v Assisi).

Kardinál zdôraznil, že je naliehavé, aby sa v oblasti výchovy znovu vyzdvihlo ústredné postavenie ľudskej osoby, ktorej patrí prednosť pred efektívnou výrobou: techné nemôže byť oslobodené od morálneho usudzovania.

Druhá časť aktuálneho vydania bulletinu referuje o niektorých oslavách pri príležitosti jubilea *Nostra Aetate*, ktoré sa konali v rôznych krajinách: v Holandsku, Indii, Francúzsku, USA, Austrálii, Poľsku, Kamerune, Anglicku a Azii. -sg-

Pápežská rada pre pastoráciu v zdravotníctve

Dolentium hominum

N. 87 roč. XXVII. N. 1/2015

Revue Pápežskej rady pre pastoráciu v zdravotníctve (PRpPZ) je venovaná študijnému stretnutiu zameranému na encykliku *Evangelium vitae*, pri príležitosti 20. výročia jej uverejnenia. Okrem úvodných príhovorov predsedu PRpPZ Mons. Zimowskeho a sekretára Mons. Mupendawatu, prináša periodikum príspevok podsekretára Mons. Vázqueza o tom, ako rodina odpovedá na výzvy týkajúce sa ľudského života. Spoločensko-kultúrnemu kontextu encykliky *Evangelium vitae* sa venuje profesor morálnej teológie Mons. Cozzoli z Lateránskej

univerzity. Prezident Nadácie Jérôme Lejeune, prof. Le Méné zasa predstavuje biologicko-právny aspekt jubilujúcej encykliky. V ďalších textoch sa dozvedáme, aký dopad mali usmernenia encykliky na morálnu, spirituálnu a pastorálnu formáciu pracovníkov v zdravotníctve, pričom sa osobitne venujú jednotlivým profesiám: zdravotným sestram, lekárom a farmaceutom. Posledný odborný príspevok zhrňa prínos zdravotníkov v službe životu, a to tak v jeho počiatočnej fáze (napr. liečba neplodnosti ako služba životu), ako aj v jeho záverečnej fáze. -ms-

Pápežská rada na výklad textov zákonov

COMMUNICATIONES

N. 2/2015

Pápežská rada na výklad textov zákonov (Pontificium consilium de legum textibus) publikuje v ostatnom vydaní svojho zborníka *Communicationes* rôzne právne dokumenty. Ide o výber z úradných dokumentov Svätého Otca Františka a niektorých úradov Svätej Stolice, napr. Štátneho sekretariátu.

V prvej sekcii pod názvom *Ex Actis Francisci Pp.* sú publikované (v latinčine) apoštolské listy pápeža Františka z 15. augusta 2015 *Mitis Iudex Dominus Iesus a Mitis et misericors Iesus* o reforme kánonického procesu v kauzách na vyhlásenie neplatnosti manželstva. V tejto súvislosti sa tiež uvádza *Rescriptum* pápeža Františka zo 7. decembra 2015 ohľadom zavedenia a dodržiavania novej právnej úpravy v manželských procesoch vzhľadom na Rímsku rotu (v taliančine). Spomínané dva apoštolské listy boli predstavené vo Vatikáne počas tlačovej konferencie 8. septembra 2015 šiestimi odborníkmi, ktorých príhovory prináša zborník v plnom znení (v sekcii *Ex Actis Sanctae Sedis*).

Communicationes ďalej publikujú medzinárodnú Zmluvu o právnom postavení Katolíckej cirkvi v Republike Čad uzavretú medzi Svätou stolicou a Republikou Čad.

V ďalšej sekcii pod názvom *Ex Acta Consilii* je publikovaný zoznam odpovedí tejto Pápežskej rady na rôzne partikulárne a všeobecné otázky, ktoré

jej boli predložené v druhom polroku roku 2015. V sekcii *Relationes cum Iuris canonici studiosis* sú uvedené podujatia týkajúce sa kánonického práva, na ktorých sa zúčastnili a prednášali predstavitelia dikastéria. Spomína sa tu o.i. Sympóziu kánonického práva v Brne (21.-22. septembra 2015), či sympóziu organizované dikastériom v Ríme pri príležitosti 25. výročia promulgácie *CCEO* (3. októbra 2015) na tému „Kódex východných cirkví: aktuálne problémy a legislatívny rozvoj“.

V sekcii *Ex Actis Sanctae Sedis* sú publikované dokumenty Svätej stolice, predovšetkým Štátneho sekretariátu, ako napr. Zmluva medzi Svätou Stolicou a USA ohľadom výmeny bankových informácií. Zmluva má slúžiť na lepšie dodržiavanie medzinárodných daňových predpisov a na implementáciu FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act).

V ďalších dvoch sekciiach je publikovaný výber zo zápisníc zo zasadaní pápežských komisií pre prípravu *CIC* (VIII. sesia, r. 1969) ohľadom priestupkov a trestov (*De iure poenali*); a pre prípravu *CCEO* (I. sesia, r. 1974; II. sesia, r. 1975) ohľadom klerikov a Učiteľského úradu Cirkvi.

Záver vydania patrí prehľadu najnovších knižných publikácií z oblasti kánonického práva, ktoré vyšli v roku 2015 a tiež indexu článkov publikovaných v *Communicationes* v roku 2015. -sg-

Pápežská rada pre rodinu**FAMILIA ET VITA**

Anno XX, N 3/2015

Ostatné vydanie časopisu Pápežskej rady pre rodinu *Familia et vita* venuje svoju pozornosť katechézám Svätého Otca Františka, ktoré predniesol počas generálnych audiencií na tému manželstvo a rodina. Prvých 16 katechéz bolo publikovaných v predchádzajúcom čísle časopisu (1-2/2015). V aktuálnom vydaní čitateľ nájde pápežove katechézy prednesené v období od 3. júna do 11. novembra 2015, v ktorých sa sústredil na tieto témy: rodina a chudoba, rodina a choroba, rodina a smútok, zranenia v rodine, rodina a sviatok, rodina a práca, rodina a modlitba, rodina a evanjelizácia, rodina a spoločenstvo, rodina a národy, rodinný duch, sľuby dávané deťom, vernosť v láske, odpúšťanie v rodine, radostné spolunažívanie. Tieto príhovory odzneli v období medzi dvoma biskupskými synodami o rodine – mimoriadnej na tému „Pastoračné výzvy vzhľadom na rodinu v kontexte evanjelizácie“ (5.-19. októbra 2014) a riadnej na tému „Povolanie a poslanie rodiny v Cirkvi a v súčasnom svete“ (4.-25. októbra 2015).

Druhá časť aktuálneho vydania je venovaná 20. výročiu encykliky Jána Pavla II. *Evangelium vitae* (25. marca 1995) a usiluje sa rozvíjať jej štvrtú časť „Za novú kultúru ľudského života“ (78-101). Významní odborníci a teológovia sa v deviatich článkoch venujú rôznym teologickým a pastoračným aspektom kultúry života. Autor editoriálu P. Gianfranco Grieco tiež pripomína historický kontext a okolnosti, za akých encyklika vznikla, ako aj jej prezentácie vo Vatikáne, v Taliansku, Európskom parlamente, Štrasburgu a inde vo svete. *Evangelium vitae* predstavuje podľa P. Grieca medzník v pápežskom magistériu, pokiaľ ide o posvätnosť ľudského života od počatia po prirodzenú smrť. Encyklike a jej učeniu, ktoré výrazne prispelo k rozvoju pro-life hnutia, boli počas uplynulých 20 rokov venované mnohé kongresy či konferencie a na jej základe sa zrodili mnohé iniciatívy a podujatia rozvíjajúce kultúru ľudského života a bioetiku.

-sg-

ZAHRANIČNÉ BISKUPSKÉ KONFERENCIE**COMECE a OCIPE****Europe Infos**

N. 194-196/2016, Brusel, Belgicko

Úvodník júnového vydania periodika zameriava pozornosť čitateľskej verejnosti na hodnoty prezentované politikmi EÚ ako európske hodnoty. COMECE v tomto smere urobila prorocký krok už v roku 2007, keď sa zaoberala významom etických hodnôt pre zjednotenie Európy. Hovorí o hodnotách, ako sú pokoj a sloboda, priblíženie sa k národom, moc a zodpovednosť, rôznorodosť, subsidiarita a diferenciacia. Autor príspevku zdôrazňuje, že v rámci diskusie na túto tému, nie sú potrebné slogany o hodnotách, ale treba preklenúť priepasť medzi hovorenými a žitými hodnotami. Ďalší príspevok sa venuje potrebe autentickej mierovej politiky. Na túto tému sa Cirkev už vyjadrila v minulosti v tom zmysle, že mier nie je pokoj zbraní ale vytvorenie poriadku na základoch pravdy, spravodlivosti, lásky a slobody. Na úrovni EÚ to znamená, že treba

vypracovať autentickú mierovú politiku a opatrenia do budúcnosti. Preto je potrebné aktívne sa angažovať za ľudské práva. Biskupi COMECE vydali na jarnom zasadnutí správu „Povolanie Európy podporovať pokoj vo svete“. Zo strany štruktúr EÚ bol dokument pozitívne hodnotený a vyzdvihnutý.

Nedávno uplynul rok od vydania encykliky *Laudato Si* pápeža Františka. Aj tento dokument pozitívne ovplyvnil minuloročný priebeh klimatickej konferencie v Paríži, najmä ako morálna podpora. Cirkev si však uvedomuje, že aj ona sama má pred sebou ešte dlhú cestu v oblasti ochrany životného prostredia.

Nielen Brexit je často skloňovanou témou. Veľká Británia na seba upriamuje pozornosť i tým, že v oblasti bioetiky dala zelenú pre genetické zmeny ľudských embryí získaných umelým oplodnením, čo má, žiaľ,

dopad na ďalšie potomstvo. Autor príspevku približuje nebezpečenstvo takéhoto kroku, ktorý treba zamedziť.

Ďalší článok upiera pohľad na pápeža Františka a projekt EÚ. Hoci sa Svätý Otec nemieša priamo do politiky a diania EÚ, jeho výroky o jednote a spravodlivosti sú jasné a sú aplikovateľné i na spoločenstvo krajín únie.

Letné vydanie periodika sa vracia k Brexitu a označuje ho za európsku schizmu. Autor príspevku uvádza, že tak Katolícka cirkev ako aj Anglikánska cirkev podporovali vo svojich predreferendových vyjadreniach zotrvanie v únii a poukazovali na dlhú kresťanskú tradíciu, ktorá zdôrazňuje potrebu prekonávať rozkoly a angažovať sa v prospech celku. Katolícka cirkev preto podporovala projekt zjednotenia Európy. Aj ďalší príspevok sa venuje spomínanej téme a približuje situáciu vo Veľkej Británii po referende.

Nasledujúci článok sa zameriava na Parížsku konferenciu a presadzovanie výsledkov po COP21. Profesor pre sociálne vedy a rozvojovú politiku na Univerzite v Mníchove zasa približuje situáciu ohľadne často diskutovaného Transatlantického partnerstva v oblasti obchodu a investícií (TTIP). V oblasti migrácie a azylovej politiky sa píše o nových pohľadoch na tému obchodovania s ľuďmi v rámci EÚ. Pozornosť treba zamerať najmä na jeho nové formy, ako je náhradné materstvo.

Ďalší príspevok pripomína dôležitú úlohu Cirkvi pri dodržiavaní ľudských práv. COMECE patrí k aktívnym účastníkom fóra Agentúry EÚ pre základné práva. Na poslednom stretnutí boli v centre záujmu: inklúzie, ochrany utečencov a digitálna doba. Viac o stretnutí sa možno dočítať v spomínanom príspevku. **-Ph-**

Nemecká biskupská konferencia

V službe spravodlivej spoločnosti

Gemeinsame Texte N. 23/2016

Nemecká biskupská konferencia spoločne s Evanjelickou cirkvou v Nemecku predkladajú veriacim publikáciu, ktorá obsahujespoločné vyhlásenie a dokumentáciu z diskusnej fázy projektu a informuje o ekumenickej sociálnej iniciatíve.

V brožúrke nájdeme analýzu a vyhodnotenie tohto viacročného projektu, ktorého iniciátori na záver prezentovali presvedčenie, že cirkvi sa budú naďalej zaoberať sociálnymi a spoločenskými otázkami. **-Ph-**

Rakúska biskupská konferencia

Vestník Rakúskej biskupskej konferencie

Amtsblatt, Nr. 68/2016

Júnové vydanie informačníka Rakúskej biskupskej konferencie oboznamuje s témami jarného pléna biskupov. Zaoberali sa príčinami utečenectva a migrácie, problematikou prenasledovania kresťanov vo svete a tiež informovali o návšteve kardinála Schönborna v Iraku. Ďalšou oblasťou bola ochrana pred násilím a sexuálnym zneužívaním maloletých. Opatrenia Cirkvi v Rakúsku sú v tejto oblasti príkladom pre nastavenie riešení v rámci celej krajiny i jednotlivých spolkových krajín. Pozitívne bola zhodnotená občianska

iniciatíva „Fakty pomáhajú“ týkajúca sa pravdivých štatistických dát ohľadne interrupcií.

Vestník informuje aj o novom rozdelení úloh biskupov v rámci štruktúr biskupskej konferencie a prináša v plnom znení text rámcového poriadku ohľadom predpokladov, ktoré musia spĺňať zamestnanci v cirkevnej službe – tak v oblasti školstva, ako aj pastorácie.

Rakúski biskupi tiež prostredníctvom vestníka informujú o zriadení komisie „svetové náboženstvá“, čím reflektujú na aktuálne potreby v krajine. **-Ph-**

Ak máte záujem o celé znenie textov obráťte sa na Mgr. Ľubicu Hricovú, adresa: hricova@kbs.sk

Informačný list zhotovili: ThLic. Anton Ziolkovský, PhD., preklady: Mgr. Ing. Mária Spišiaková, PhD., Mgr. Ľubica Hricová, Mgr. Stanislav Gábor, grafika: Jolana Šinajová